

C1 כתובות

שקץ. כאלו יונק דבר משוקן: חלב מהלכי שתיים. חלב של חטא המהלכת בשתי רגלים: טמא. אסור: שהקלה במגע. שמינה מטמאה מחיים: החמרת בחלבה. כדלמריין צבכרות (דף ה) גמל גמל שני פעמים חל לאסור. חלב: אדם שהחמרת במגעו. חטא: שאינו שוה בכל. שחיר צטורה טהור: הוא טמא. מחד קרא נפקא ליה. ל"א זה זה טמא כי דכתיב בריש דקרא אך חטא זה לא טמא זה מיעוטא הוה. ואמר רב ששת גרסי: אפי' מצות פרישה. מדרבנן: אין בו. דמדאורייתא שרי ורבנן נמי לא גזור ביה דלמרי' חלב מהלכי שתיים טהור: הא דפריש. הא דקמי מותר כשפירי' מדדי האשה לכל. והיונק מן הדד כיונק שקן. מדרבנן: וחלופא בדם. דמדפריש אסור מדרבנן דמיחלף בדם צהמה ואחי למימר דם צהמה אכל: דם שעל גבי כבד. כגון שנסח ומיכר בו דם השיניים: גורדו. לנס': מוצצו. דהא ליכא דחוי ליה:

רבינו אלעזר (ר"א ע')

כתובות ס. 14th century

D1

י' תניא דם שעל הכבד גוררו ואוכלו משום דחמי לאיחלופי בדם אחר כיון שפירש שבין השנים מוללו ובולעו דם מהלכי שתיים מותר ואיחלופיהם בהלב חטא לא פירש אסור דחמי לאיחלופי בחלב צהמה טמאה חלב פירש מותר וכן נראה בצבאר מהלכי שתיים להחזק ממנו ולאוכלו אסור דחמי לאיחלופי בצבאר צהמה טמאה משום דאין דרך לאוכלו מיחלף בטמאה חלב פירש מותר*

D2

רמב"ם
משנה תורה
הל' מאכלות שאסורות
כ"ה (12th century)
ורמב"ם

ג האדם אפי' שנאמר בו ויהי האדם לנפש חיה אינו בכלל מיני חיה בעלת פרסה לפיכך אינו בלא תעשה. והאוכל מבשר האדם או מחלבו בין מן החי בין מן המת אינו לוקה. אבל אסור הוא בעשה שהרי מנה הכתוב שבעת מיני חיה ואמר בהן זאת החיה אשר תאכלו הא כל שהוא חוץ מהן לא תאכלו וג'או הבא מכלל עשה עשה:

C2 כריתות

לוקין עליו. קלף דעמך משום דם: בלא תעשה. ולא כרת שטני דם הנפש: ואין חייבין עליו. מלקות: הוא דהיינו רישא. דלס ק מה הפרש בין דם (מהלכי שתיים) לדם האכזרי ואמאי פלגיהו למרמי מילי: ועוד האי תנא דלעיל מלאו גמי ממעט ליה דקתני יצאדם שרצים. ומכלל דלס חלל: התיר בו משום שרץ לוקה. כדלמריין צפרק קמא (נפיל ד) חזי לנס הטמא לימד על דם השקן ובשרו שמתקדש לכאן לאכילה אלא דם שרצים כבשן: שכנסו. ככלית אסור דמיחלף בדם צהמה והכזה אומר מותר לאכול דם דם דגים וחגבים מותר לכתחלה. היינו כיסא דהן ברישא דקמי לעיל דם הטמא דם חלב כו': דכוחה גבי מהלכי שתיים. דקמי צהן מיעוטא אסור וכן חייבין עליו מוקדם נמי בשלל כנסו דהא הכי מלתא לסיפא דרישא: דם שעל הכבד. אף על גב דלאו כנסו דמי וליכא אסורא מיהו מנת פרוס י' בו אכל על בין השיניים דלכתי ממוכר הוא אפילו מנת פרוס אין זו ומוללו ואינו מוצצו כולל כנסו דמי: דאית ביה. דם קשקשים מותר לכתחלה דלא חמי לאיחלופי בדם צהמה חיה ועוף: מהלכי שתיים. חטא: מצות פרוש אין בו. דלמי מנהו לפרש ממנו אפי' משום מנת פרישה צטמא:

רב יהודה אמר רב דם שרצים לוקין עליו בבית מיתבי (דם הטמא דם חלב דם הכליות דם אברים דרי אלו בלא תעשה דם מהלכי שתיים דם שרצים ורמשים אסור ואין חייבין עליו) ואין חייבין עליו (כרת) (אלא מחייב חדא דהיינו רישא ועוד י' תנא מלאו גמי קא ממעט ליה דקתני) (יצא דם שרצים שאין בהן מומאה המורה י' אמר רבי זירא דיתרו בו משום שרץ לוקה משום דם אינו לוקה אמר רב דם דגים שכינסו אסור מיתבי) (דם דגים דם חגבים מותר ואפילו לכתחלה) (הוא בשלל כינסו כי קא אמר רב י' בשכינסו דכוחה גבי מהלכי שתיים בשלל כינסו מי אסור) (וא' תניא) (דם שעל גבי י' כבד גוררו ואוכלו) (של בין השיניים מוצצו ובולעו ואינו חושש) (אלא כי תניא חדא מיתביא דאית ביה קשקשים כי קאמר י' רב אסור דלית ביה קשקשים) (אמר רב ששת דם מהלכי שתיים אפילו מצות פרוש אין בו מיתבי דם הטמא דם חלב דם הכליות דם אברים דרי אלו בלא תעשה דם מהלכי שתיים דם שרצים ורמשים אסור ואין חייבין עליו כי תניא אסור

דפירש. שפירש מן האדם כלי או על גבי כר: חלב מהלכי שתיים. חלב דלשס: היקלת במגע. שקן זה יצות וזכות: שאינו שוה בכל. דצטורה מותר וצטמאה אסור:

דפירש כי קאמר רב י' בלא פירש כרתניא דם שעל גבי כבד גוררו ואוכלו של בין השיניים מוצצו ובולעו ואינו חושש איכא דמיתבי לא חדא דרב ששת על חדא דתניא יכול חלב מהלכי שתיים הוא אוכל עובר בלאו ודין הוא מה בהמה טמאה שהקלתה במגע דהצטרחה בחלבה מהלכי שתיים י' שהחמרתה במגעו אינו דין שתחמיר י' בחלבן חל' אזה לכם הטמא זה טמא ואין חלב י' מהלכי שתיים טמא אלא מהור' אוציא את החלב שאין שוה בכל י' ולא אוציא חדם ששהה בכל חל' י' חלכם הטמא זה טמא ואין י' דם מהלכי שתיים טמא אלא מהור' (א"ל) רב ששת אפילו מצות פרוש אין בו